

NVRB

Nederlandse Vereniging voor
Risicoanalyse en Bedrijfszekerheid

NIEUWSBRIEF

januari 2012 - nummer 2012-1

Inhoudsopgave

| | |
|---|---|
| Risicobeleving | 1 |
| Van het bestuur..., Verenigingsgegevens | 2 |
| Universiteitendag 2012, Nieuwsberichten | 2 |
| De Awards!, De Pen... Robert Boudewijn | 3 |
| Wetenschapswaardigheden | 4 |
| Verdorven verwachting: Risicozoeker 15 | 6 |
| Verslag IPMA, Agenda | 7 |
| ESREL komt eraan!, Colofon | 8 |



Risicobeleving

Waar blijft de Horrorwinter? De voorspellingen van verschillende deskundigen waren vrij overtuigend. West-Europa kon zich op gaan maken voor een "Horrorwinter". Deze winter zou al vroeg (november/december) haar intrede doen met extreme temperaturen en enorme sneeuwval.

Het KNMI durfde zich nog niet zo snel te wagen aan een voorspelling van de winter 2011/2012.

"Alles is mogelijk" was de strekking van de boodschap. De "horror" voorspellingen zijn niet uitgekomen. Echter de winter is nog niet voorbij en het scenario kan, wat later dan voorspeld, alsnog de kop opsteken.

Een ander type "Horrorwinter" begon vorm te krijgen in het noorden van ons land. Niet de "horror" als voorzien, maar voor vele mensen zal het zeker beangstigend zijn geweest. Afgaande op de enorme media-aandacht scheelde het dan ook niet veel of het halve land zou bij wijze van spreken onder water hebben gestaan.

Door het enorme aanbod van informatie middels verschillende media ontstaat vaak diversiteit in berichtgeving, maar ook feitelijk onjuiste berichtgeving. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat er bijvoorbeeld onterechte paniek en verkeerde beelden ontstaan.

De risicobeleving is dan vaak ook anders dan de daadwerkelijke risico's waaraan we allemaal aan worden blootgesteld. Dit kan overigens beide kanten op, ofwel we maken ons onterecht zorgen dan wel geen zorgen.

Voldoende kennis van onder andere ons vakgebied is mijn inziens noodzakelijk om een goede voorstelling te kunnen maken van de daadwerkelijke risico's en uiteindelijk een rationele besluitvorming te borgen. Ook in 2012 proberen we hier als **NVRB** ons steentje weer aan bij te dragen. Met verschillende leuke activiteiten zullen we ons in verschillende onderwerpen verdiepen en de kennis daarvan verspreiden.

Als lid van de NVRB kunt u dan ook in 2012 zelf een goede afweging maken of u met een gerust hart kunt gaan slapen, of niet.....

Wat er dit jaar ook in het verschiet ligt, namens het gehele bestuur van de NVRB wens ik u graag een gezond en gelukkig 2012!

Ronny van den Heuvel



NVRB

Nederlandse Vereniging voor
Risicoanalyse en Bedrijfszekerheid

Van het bestuur...

December-januari..., een bekende periode om na te denken over vorig en komend jaar: De Universiteitendag, het Asset Management symposium en de excursie naar de Measlantkering zijn enkele van de activiteiten die in 2011 door de **NVRB** georganiseerd zijn. Momenteel is het bestuur druk bezig met voorbereiding van de Algemene Leden Vergadering, die in maart zal plaats vinden. Tijdens de vergadering worden het verslag 2011 en het werkplan 2012 gepresenteerd. De vergadering zal afgesloten worden met een boeiende lezing, mis het dus niet!

Ruben Jongejan is bezig met de voorbereiding van de Universiteitendag 2012, welke in april zal plaats vinden, deze keer in Delft. De dag zal, onder andere, de financiële crisis betreffen, dat al meerdere jaren een "hot topic" is. Gewaardeerde sprekers zullen die dag erg interessant maken.

We willen jullie verder graag uitnodigen om dit jaar de **NVRB** weer als "het kennisplatform voor risicoanalyse en bedrijfszekerheid" te gebruiken, deel te nemen aan de nieuwe activiteiten en het verspreiden van onze kennis door te onthouden dat bij een bedrijfslidmaatschap 4 personen kunnen aangemeld worden.

Gelukkig Nieuwjaar toegewenst!

Karolina Wojciechowska

Universiteitendag 2012

Op dinsdag 10 april 2012 vindt de Universiteitendag Risicomanagement 2012 plaats. De dag is een jaarlijks terugkerend congres dat wordt georganiseerd door de Nederlandse Vereniging voor Risicoanalyse en Bedrijfszekerheid (**NVRB**) en het Genootschap voor Risicomanagement (**GvRM**). Ditmaal zal de Universiteitendag worden gehouden bij de Technische Universiteit Delft. Het thema van de Universiteitendag Risicomanagement 2012 is 'Risicomanagement in crisistijd'.

De financiële crisis treft ons allemaal en houdt ons al lange tijd in zijn greep. Welke financiële risico's hangen ons nog meer boven het hoofd? Laten wij risicomanagement even rusten omdat wij al druk zijn met een crisis? Of gaan wij er voor zorgen dat andere crises niet gaan plaats vinden? Hoe kunnen technieken op het gebied van risicoanalyse worden ingezet om zo efficiënt mogelijk met de beschikbare middelen om te gaan? Deze en andere vragen zullen tijdens het middagprogramma van de Universiteitendag 2012 worden behandeld door vooraanstaande sprekers uit wetenschap en praktijk. Uiteraard zal de dag ook dit jaar worden afgesloten met een interactieve workshop.

Deelname aan de Universiteitendag is gratis. De uitnodigingen zullen begin 2012 worden verspreid via e-mail, Nieuwsbrief en de website. De dag is ook toegankelijk voor niet-leden. Neemt u dus ook gerust mee. Voor een impressie van de Universiteitendag van het afgelopen jaar kunt u terecht op de **NVRB**-website: <http://www.nvr.nl/archief/depen/item/129-verslag-universiteitendag-2011.html>

Verenigingsgegevens

Het doel van de **NVRB** is "bijdragen aan de ontwikkeling van de analyse en beheersing van risico's en bedrijfszekerheid alsmede de toepassing en kwaliteit daarvan te bevorderen door kennisoverdracht en uitwisseling van ervaring."

Aanmelding lidmaatschap en wijziging gegevens leden

Secretariaat **NVRB**

Karolina Wojciechowska

p/a HKV lijn in water

Botter 1129

8232 JN Lelystad

0320 - 294 211

secretaris@nvr.nl

Aanmelding en informatie NVRB-bijeenkomsten

Programma Commissie **NVRB**

Ir. Menso Molag

lector Risicobeheersing

Saxion Hogeschool

M.H. Tromplaan 28

7513 AB Enschede

06 - 5152 1200

menso.molag@tno.nl

Nieuwsberichten...

Op de **NVRB**-site vindt u o.a. de volgende nieuwsberichten:

- FEMA Redraws Flood Insurance Rate Maps
- Legislators give OK to grid reliability act
- Reliability rules in America
- Hoogleraar pleit voor efficiënter onderhoud productiesystemen
- Autonome chips repareren zichzelf
- Risico's aan thuisgebruik medische apparaten
- N/Zlijn: Verwachte kosten en planning blijven overeind
- 'Risicoanalyse CO2-opslag Barendrecht deugt niet'
- Why the human element of reliability is so important
- How do reliability-based program improve safety?

Voor alle informatie gaat u naar <http://www.nvr.nl/nieuws.html>

Adres voor inzendingen

Jury Riskmanagement Award

Genootschap voor Risicomanagement

Postbus 292

7300 AG Apeldoorn

fax: 055 526 39 50

e-mail: info@gvrm.nl



NVRB

Nederlandse Vereniging voor
Risicoanalyse en Bedrijfszekerheid

De Awards!



Tijdens de Universiteitendag Risicomanagement 2012 worden de jaarlijkse Risk Management Awards uitgereikt, in de volgende 3 categorieën:

1. Studie Award
2. Bedrijf Award
3. Oeuvre Award

Het opgeven van scripties voor de Studie Award

Studenten en promovendi bij universiteiten en hogescholen kunnen voor de Studie Award in aanmerking komen door hun scriptie in 7-voud in te dienen bij het secretariaat van het Genootschap voor Risicomanagement. Een onafhankelijke jury zal vervolgens 3 personen nomineren. De uiteindelijke winnaar wordt aangewezen na afloop van presentaties op de Universiteitendag. Naast een oorkonde ontvangt de winnaar uit handen van de juryvoorzitter een bronzen beeld.

Het opgeven van projecten voor de Bedrijf Award

De Bedrijf Award wordt uitgereikt voor een project, toepassing of andere prestatie van een bedrijf of instelling op het gebied van risicomanagement. Projectbeschrijvingen (één of enkele A4's en eventuele begeleidende stukken) kunnen worden ingediend bij de jury (zie bovenstaande adresgegevens). In de afgelopen jaren is de Bedrijf Award niet uitgereikt. De leden van de **NVRB** zijn echter volop betrokken bij innovatieve projecten op het gebied van risicoanalyse en bedrijfszekerheid. Geef u daarom op voor de Bedrijf Award en wie weet ontvangt u straks de Award!

De Oeuvre award

De Oeuvre Award is in de afgelopen jaren ondermeer toegekend aan prof. mr. Pieter van Vollenhoven, prof. dr. Roger Cooke en prof. ir. Ton Vrouwenvelder. Over de toekenning van de Oeuvre Award wordt besloten door een onafhankelijke jury.

Inzendingen voor de Studie en Bedrijf Awards dienen uiterlijk 10 maart te zijn ontvangen door de jury. De deadline is nog niet heel zeker; dit volgt zeer spoedig (wordt nu gecheckt met de jury).

De Pen ... Robert Boudewijn

TOEVAL

Ooit, het zal inmiddels meer dan 10 jaar geleden zijn, werkten Theo Logtenberg en ik toevallig samen en hij maakte me attent op het bestaan van de **NVRB**. Ik werkte op dat moment als manager Veiligheid en Milieu bij een farmaceutisch bedrijf en werd geconfronteerd met redelijk unieke problemen op het gebied van risicomanagement. Min of meer bij toeval kwam ik dus bij de **NVRB**: ik had nog nooit van de vereniging gehoord en dat zou wel zo gebleven zijn. De **NVRB** is, als ik rondvraag, nog steeds een klein en select gezelschap dat in 'veiligheidsland' nauwelijks bekend is.



Mijn 'roots' liggen in de scheepvaart. Na enige jaren als scheepswerktuigkundige te hebben rondgezworven over de wereld, kwam ik eind jaren tachtig in aanraking met de veiligheidskunde en ben sindsdien nooit meer uit die hoek vertrokken. Inmiddels werk ik al weer 10 jaar als consultant voor ModuSpec BV, een wereldwijd opererend adviesbureau voor de olie- en gasindustrie. Eén van de redenen om bij dit bedrijf, dat groot geworden is in het inspecteren van boorinstallaties, te gaan werken, was de wens van de bedrijfsleiding om 'risk management' op te nemen in het dienstenpakket. Een vooruitziende blik...

Mijn ervaring met het opzetten van managementsystemen, een technische en veiligheidskundige opleiding, mijn streven naar praktische en degelijke oplossingen en 'denken in risico's' waren blijkbaar aspecten die bij klanten aanslaan en me, min of meer bij toeval, een rol als consultant brachten.

Wat is nu de rol van de **NVRB** in mijn werk? De olie- en gasindustrie, en dan specifiek de boormaatschappijen die met exploratie en winning te maken hebben, is complex. Complex in de zin dat de risico's min of meer gelijk zijn, maar de bedrijven die deze risico's moeten managen zeer sterk verschillen: van een klein boorbedrijf met een beperkt aantal installaties in de binnenlanden van Afrika, tot multinationals met high-tech boorschepen in Golf van Mexico.

De eisen met betrekking tot risicomanagement van onze klanten variëren dus sterk. De ene klant wenst gedetailleerde QRA's en wil niet slechts veiligheids- en milieurisico's beheersen maar dat geïntegreerd aanpakken in combinatie met asset- en onderhoudsmanagement. Andere klanten worstelen nog met het beheersen van werkplek risico's en staan pas aan het begin van een geïntegreerde aanpak. De toegevoegde waarde van de **NVRB** is, dat de vereniging mij zicht biedt op de state-of-the-art van risicomanagement en bedrijfszekerheid.

Concepten zoals 'Resilience' en 'High Reliability Organizations' zijn bekend geworden via de **NVRB**. Jammer genoeg kan ik slechts weinig bijeenkomsten bezoeken vanwege mijn drukke programma dat vaak op het laatste moment wordt gewijzigd. De Nieuwsbrief en website geven echter voldoende informatie om goed op de hoogte te blijven. Soms kan ik andere collega's interesseren om bijvoorbeeld lezingen te bezoeken en zo is de vereniging een waardevolle bron van kennis.

De industrie waarin ik werk gaat de komende jaren sterk veranderen. Het incident in 2010 in de Golf van Mexico met de 'Deepwater Horizon' zal eenzelfde impact hebben als de ramp met de 'Piper Alpha' in 1988. Nieuwe technieken, nieuwe risicomanagement filosofieën, nieuwe 'step changes', er breekt een spannende tijd aan waarin we nieuwe ideeën in de praktijk kunnen beproeven.

Ik hoop dat de vereniging de betrouwbare bron van informatie blijft: misschien ben ik meer een 'nemer' dan een 'gever', maar dat heeft ook te maken met toeval dat soms bepaalt waar klanten me willen zien. Toeval dat trouwens ook bepaalde dat ik De Pen mocht hanteren. Een goede zet om mee af te sluiten: de volgende schrijver wordt ook 'at random' gekozen.

Robert Boudewijn

Wetenschapswaardigheden

From State of the Art Towards State of Science of Integrated Risk Capability Analysis

Today, many governments use national risk assessment methods (NRA) as well as capability-based planning or *capability* analysis methods (CA). Many recently developed NRAs are all-hazard, scenario-based, and multi-dimensional: scenarios of accidental, natural and man-made risks are assessed by means of the same broad set of criteria, making very different risks comparable in terms of multi-dimensional impact and likelihood. All-hazard CAs help to identify the most important capabilities, both generic (for all risks) and specific (for each particular risk).

For example, the Netherlands have an all-hazard NRA approach (see Figure 1) with a recurring process to develop, assess, plot and compare all-hazard risk scenarios, as well as a distributed, expert-based CA approach to identify and select capabilities that require further improvement.

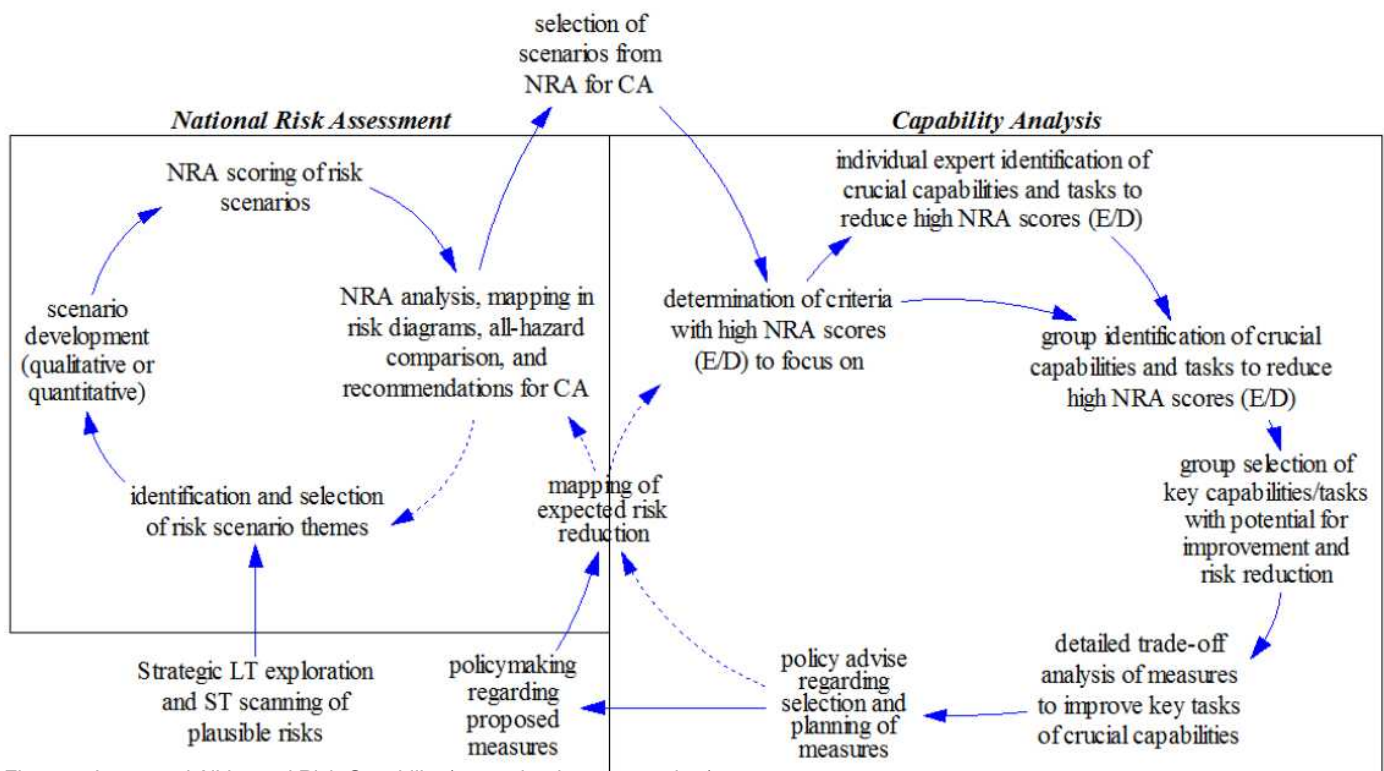


Figure 1: Integrated All-hazard Risk-Capability (not under deep uncertainty)

Many RCA approaches were first and foremost developed for –at most– moderately uncertain and moderately complex incident-type risks – not for very uncertain and/or very complex risks, nor for other types of risks (e.g. slumbering risks). And in spite of all good intentions, many approaches were not developed as truly integrated approaches in view of the final purpose of capability-based planning. Mostly, NRAs were developed first, being supplemented later with CAs, resulting in CAs designed for NRAs, not NRAs designed for CAs as ought to be the case.

So, in spite of the fact that most approaches attempt to be all-hazard and fully integrated, few really are. But truly all-hazard and integrated RCA methodologies that allow dealing with increasing degrees of complexity and deep uncertainty are –in our ever more complex and uncertain world– needed more than ever.

One of the underlying causes for the lack of truly appropriate approaches, was the state of science just a few years ago. However, since then, scientists developed the necessary methods and techniques. For example, our research team which focuses on developing methods and tools for dealing with deeply uncertain dynamically complex issues, developed an integrated model-based RCA approach for dealing simultaneously with all sorts of risks, from incident to slumbering, from moderately to deeply uncertain, and from simple to dynamically complex.

Our quantitative approach consists of six phases (see Figure 2):

- **ESD Modeling:** First, as many plausible underlying mechanisms and uncertainties that may significantly influence the evolution of a risk as possible need to be identified. These mechanisms and uncertainties need to be modeled, for example using exploratory System Dynamics (ESD) modeling.
- **EMA Scenario Generation phase:** These models and the widest possible uncertainty ranges are combined using Exploratory Modeling and Analysis (EMA) in order to generate tens of thousands of plausible time-evolutionary scenarios.



- **Scenario Discovery and Set Selection phase:** The smallest sets of scenarios that are representative (in terms of impacts, time-evolutionary behavior, and origin in the multi-dimensional uncertainty space) for the full set are identified using scenario discovery methods. Note that the plot of the NRA scores of the smallest sets of representative scenarios in a risk-envelope diagram ought to correspond to the plot of the full set.
- **Single-hazard Capability Analysis phase:** The deeply uncertain mediating effects of different capability policies on scenarios are then calculated for all representative scenarios of all risks using risk-specific versions of a Capability Analysis model under deep uncertainty (CAuDU), resulting in thousands of simulations per representative risk scenario per risk, or tens of thousands of runs per risk, and hundreds of thousands of runs in total. Each risk requires different settings of the CAuDU model, which is why risks need to be treated separately until after this phase.
- **Integration of CAs over all representative scenarios of all risks:** The deeply uncertain mediating effects of different capability policies on all different risks are then calculated, integrated and compared. Potential all-hazard capability sets could then be designed, tested, and compared, providing insight into the appropriateness of different sets of capabilities.
- **Automated All-Hazard CA:** Optimization could then be used to obtain the most robust capability set of capabilities given a particular investment level, starting from all promising sets, for all representative scenarios of all risks simultaneously.

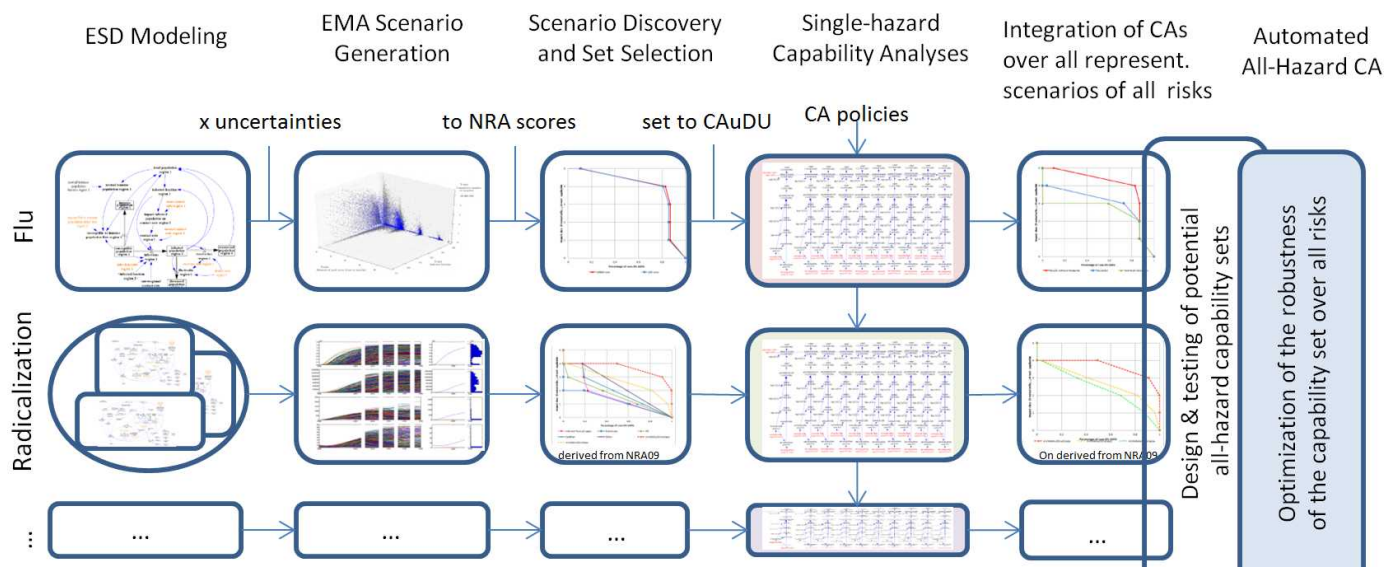


Figure 2: Integrated All-hazard Risk-Capability under deep uncertainty

Although the description of this purely quantitative approach is very complicated, it is less complicated in practice. Risk-specific experts are required to provide insights in plausible underlying mechanisms and uncertainties, for example in a risk-related workshop. Based on these insights, modelers build preferably different fast-to-build simulation models. Then, risk-capability-specific experts are required to provide insights in plausible mediating effects, and (representations of) policy makers are required provide insights in politically acceptable sets of capabilities in risk-capability workshops in which the consequences of hypotheses and capability sets can be simulated on the spot (few hours per risk). Automated all-hazard CA cannot be performed on the spot though, because these analyses are computationally very intensive.

Compared to qualitative approaches, this purely quantitative approach allows dealing with deep uncertainty as well as with dynamic complexity, and allows distilling the most robust sets of capabilities over a plethora of risks. As such, it is complementary to innovative qualitative approaches.

The *condition sine qua non* for real-world implementation of this integrated RCA under deep uncertainty is the existence of software to generate large ensembles of scenarios, of software to select representative ensembles of scenarios, generic risk-capabilities models that can be adapted to different risks, and software to optimize robustness of capability sets simultaneously over many risks – all of which were developed and are available. Hence, all ingredients are available to turn the current state of science into the new state of the art.



Dr. ir. Jan Kwakkel received a Ph.D. from Delft University of Technology. His research focuses on the treatment of uncertainty in model based decision support. His Ph.D research focused on handling uncertainty in long term airport planning. He currently works as a postdoc at Delft University of Technology. He is the lead developer of the exploratory modeling and analysis workbench; a python library for exploratory modeling and analysis for supporting model based decisionmaking under deep uncertainty.

E-mail: J.H.Kwakkel@tudelft.nl



Dr. Erik Pruyt is Assistant Professor of Policy Analysis and System Dynamics at Delft University of Technology, where his team develops methods and models for dealing with deeply uncertain dynamically complex issues. Since 2007, he is methodological advisor to the Dutch government regarding national safety and security. He co-developed the Dutch National Risk Assessment and Capability Analysis. He also developed methods and software tools for regional risk analyses and event-related integrated risk-capability analyses. E-mail: E.Pruyt@tudelft.nl. More info on <http://simulation.tbm.tudelft.nl>

Verdorven verwachting

Risicozoeker 15, door *Johan de Knijff*

In het huidige veiligheidsbeleid worden euro's uitgegeven waarmee elders meer doden te voorkomen zijn. Maatregelen worden steeds meer gebaseerd op emoties en politiek. Wie geen prijs aan een mensenleven durft toe te kennen, is medeverantwoordelijk voor onzinnige besluiten. Ethisch adviseren vergt het inzicht dat de maatregelen geen miljoenen mogen kosten. We moeten professionals dwingen tot maatschappelijke kosten en baten analyse, want met zo'n MKBA wordt het inzichtelijk.

Tot zover enkele uitingen op de Themabijeenkomst Ruimtelijke ordening en Externe veiligheid (6/10/11 via www.relevant.nl) en nieuws Mal-GR. Onderbouwing blijft in het bovenstaande impliciet, maar het criterium is duidelijk: MKBA-aanhangers willen dat bij beperkt budget de maatregel wordt getroffen waarvan de euro per (vermeden) dode optimaal is. Hieronder kijken we eerst of deze utiliteit wel werkt (twijfelachtig volgens Risicozoeker 4). Daartoe drukken we een aantal gevaren uit in DALY, wat niet alleen die doden meeneemt maar ook niet-letale effecten en discount voor latere levensjaren. Deze Disability Adjusted Life Year is een door de WHO afgeleide eenheid voor ziektebelasting, precies wat we nodig hebben als we tegen gevaren collectieve middelen verdelen.



Ter illustratie wat schadeberekening bij geluid. Lawaai geeft via ontwaakreacties 400.000 personen met ernstige slaapverstoring in Nederland. Via een factor 0,07 verlies van gezonde jaren leidt dat per jaar tot 30.000 DALY. Via verhoogde bloeddruk 70.000 DALY. Een beetje via overlijden: 620 statistische gevallen met elk 10,5 verloren levensjaar. Alle verbanden met voldoende wetenschappelijk bewijs samen: 120.000 DALY door verkeerslawaai. (Bron: *F. Woudenberg*, Geluid en Gezondheid H2, in druk SDU) Ook luchtverontreiniging, ongevallen thuis en op de weg veroorzaken elk rond honderdduizend DALY. Alle in kaart gebrachte verstoringen samen, kosten Nederland ruim 3.300.000 DALY. Elk jaar. Met een populatie van hoogstens zeventien miljoen zijn dat nogal wat verloren levensjaren. Het gevaarlijkst in die maat is ... overgewicht, met stip op kop. Dat soort getallen leidt, naar het lijkt op onvoorspelbare wijze (niet) tot veiligheidsmaatregelen, getuige ook de volgende uitkomsten. Rond de tienduizend DALY veroorzaken bijvoorbeeld radon in woningen en meeroken, onder duizend - moord en doodslag, onder honderd - diverse carcinogenen en hoog-spanningslijnen. En externe veiligheid. (Zie RZ 2 voor het groepsrisico van heel Nederland, loopt vanaf ongeveer 1 slachtoffer per jaar, tot 10.000 doden met 10-6/y, levert zelfs na ruim omhoog corrigeren voor werkelijke blootstelling en gewonden hoogstens paar honderd DALY.)

Aan de kosten van maatregelen kan het niet liggen. 1% minder zuigelingensterfte levert al honderdduizend DALY. Idem als tabak ooit in de narcoticawetgeving was meegenomen. En een obesitastax van een eurocent per kilocalorie geeft zelfs tweemaal baten. Plus een volksoystand, maar dat soort eenmalige kosten laat onverklaard de discrepantie tussen batig saldo en geen maatregelen. Er ontbreken kennelijk zoveel aspecten en waarderings dat een MKBA weinig verklaart. Zelfs binnen een beperkte toepassing duiken inconsistenties op. Zo spenderen we probleemloos 10 k€ per DALY bij preventieve gezondheidszorg, terwijl een vaccinatie in een ontwikkelingsland die DALY vanaf een euro levert. Dat noemen we niet onzinnig, hoogstens onrechtvaardig. Vergelijken binnen Nederland misschien? Dan is het zinnig dat de overheid vóór pensioendatum organen opeist zodat jongeren niet aan de orgaantekorten overlijden. Het hart uit een 65-jarige (de huidige donatiegrens) in een 20-jarige levert immers DALYs op. Of, met een iets minder fataal voorbeeld: hier met die nier! Nog zo'n omissie: uit collectief vermeden doden blijkt een prijs per levensjaar, maar toegevoegde doden betreft een andere kwestie, en een individuele veroorzaker krijgt niet met schadevergoeding maar met strafrecht te maken. Verder hebben we het steeds over hoe veiligheidsgeld nu verdeeld is. Hoe de situatie zou moeten zijn, is een heel andere kwestie en de eerste alinea staat dus vol met ongefundeerde morele oordelen (bij:

onzinnig, emotioneel, mogen). De tweede alinea bevat dus de ongefundeerde verwachting dat MKBA beter veiligheidsbeleid geeft. De derde alinea op zich juiste getallen, maar zonder verklarende waarde. Sterker, gezien de voorbeelden in de 4e alinea (hierboven), verdorven uitkomsten die volgens het utilistisch kader kloppen en moeten.

Om dat te corrigeren moeten minstens drie collectieve doelen worden gerespecteerd. De Engelse overheid verwoordt ze als volgt: 1) utiliteit, dus inderdaad verwachte uitkomst van baten en lasten 2) rechtvaardige verdeling, zichtbaarheid van veroorzaker, doorberekening van kosten 3) ambitie om reductiemogelijkheden daadwerkelijk te realiseren (*Reducing Risks, Protecting People, J. LeGuen*, HSE, 1999-2000). Op het continent expliciteren we nog: 4) een minimum beschermingsniveau dat ten alle tijde wordt geborgd. Vanwege de noodzaak van zo'n hele set kwam Starr's MKBA een factor miljoen verkeerd uit (zie RZ 6), en zwoegen we met meerdere risico's als beleidsinstrument: naast overlijden (PR, PLL) collectief risico (YLL, DALY) en groepsrisico (FN-curve, SRI). Dat uit een FN-curve nog niet eens één dode gemiddeld per jaar volgt, toont alleen maar dat de bovenstaande vier afwegingen niet tot elkaar zijn te reduceren, laat staan tot één getal.

Wantrouw dus simpele ordeningen, want door hun vergaande onvolledigheid lijkt een maatregel onzin en nagelaten beleid nuttig.

Verslag IPMA

Weboplossing risicomanagement

Op 12 december j.l. gaf *Ramesh Kalpoe*, Managing Director van TakeCAIR B.V., voor de IPMA Interesse groep Risicomanagement een presentatie over een weboplossing voor project risicomanagement. Door zijn ervaringen in de financiële wereld (waarbij compliance en control heel belangrijk terug kerende thema's zijn) en managen van programma's / projecten ontstond eind 2010 een concept/oplossing hoe tot meer "control" te komen waarbij de kans op succesvolle projecten toeneemt. Daarbij gaf hij aan dat project risicomanagement vanuit onderzoek ook duidelijk het meest onvolwassen thema is, vergeleken met andere projectthema's. Door juist het risicomanagement proces in te richten, de mensen hierin verder te ontwikkelen/trainen cq bewust te maken en tenslotte door betere risico tooling, neemt het vermogen van de organisaties/mensen om projecten succesvoller af te ronden. Wat hierbij natuurlijk helpt is dat ook hiermee het project risicoprofiel beter wordt beheerst.

TakeCAIR biedt naast consultancy (advies, trainingen) ook een innovatieve weboplossing waarmee "anytime/anyplace" aan risico management wordt gedaan.

Het betreft een zeer veilige SAAS oplossing, met verschillende abonnementsvormen, met verschillende projectrollen. Met de tool kunnen van begin tot eind risico's en issues en acties worden gemanaged (identificatie, analyse, rapportage, monitoring, communicatie). Daarnaast kunnen ook afhankelijkheden en lessons learned worden vastgelegd. En alles wordt gelogged. Uiteindelijk kan een grote anonieme database worden opgebouwd waarmee algemene statistieken kunnen worden gegenereerd (bijvoorbeeld de top 5 risicotypen in de bouwwereld, of welk mitigerend gedrag wordt het meest vertoond).

Hoewel pas een jaar op de markt, wordt er heel positief op gereageerd. TakeCAIR is generiek en voor veel bedrijfssectoren te gebruiken. Naast gebruik in projecten wordt TakeCAIR ook gebruikt voor het managen van operationele risico's en het managen van (audit)bevindingen / business improvement.

RiskID

Ook op 12 december heeft *Edwin Beumer* van TeamSupport, Creating together B.V. een presentatie gegeven over 'RiskID, Risicomanagement en Sociale Technologie'.

Beumer geeft aan dat de missie van TeamSupport is het verbeteren van het risicoanalyseproces binnen organisaties door het aanreiken van een geavanceerde webapplicatie, waarbij eenvoud in bediening en technisch zeer stabiele oplossingen de hoogste prioriteit hebben. De uitdaging is om organisaties en projecten te ondersteunen bij het verbeteren en versnellen van tijdrovende processen. TeamSupport is van origine een Technische Start-up van de TU-Delft gespecialiseerd in collaboration software en voeren samen met de Universiteit ook verschillende onderzoeken en experimenten uit op dit gebied.

Met behulp van sociale technologie ondersteunt RiskID organisaties en projecten bij het identificeren, analyseren en het beoordelen van de risico's. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om het risicoanalyse proces te monitoren en bij te stellen aan de hand van de laatste ontwikkelingen.

RiskID is in samenwerking met wetenschappers en specialisten op het gebied van risicomanagement ontwikkeld. Uit wetenschappelijk (gepubliceerd) onderzoek is komen vast te staan dat de door TeamSupport ontwikkelde software op eenvoudige en gebruikersvriendelijke manier is toe te passen. De uitdaging is om organisaties en projecten optimaal te ondersteunen met behulp van RiskID.

RiskID verloopt volgens een gestructureerd proces. Door de verschillende stakeholders op een eenvoudige manier bij de risicoanalyse te betrekken, creëer je draagvlak en bewustzijn, zodat risicomanagement een instrument wordt dat van toegevoegde waarde is voor alle onderdelen van de organisatie. Integraal risicomanagement wordt steeds serieuzer opgepakt en ondersteunende tools moeten hier in mee evolueren. De werking van risicomanagement berust onder andere op Mindfulness: "Mensen die gezamenlijk over risico's praten, worden zich meer bewust van risico's, zijn alerter en zijn in staat hun handelen af te stemmen op het handelen van anderen. Daardoor wordt hun handelen effectiever, wat vervolgens bijdraagt aan het succes van het project". Integraal naar risicovraagstukken kijken en pro-actief hierop sturen wordt steeds belangrijker. De toekomst laat zich steeds moeilijker voorspellen en traditionele planning en control wordt gekarakteriseerd door een redelijk voorspelbare omgeving. RiskID is erin geslaagd een ondersteunende tool te ontwikkelen voor de risicomanager, projectleider en changemanager om verschillende expertises, ervaringen en invalshoeken op een eenvoudige manier samen te brengen en te komen tot betere en snellere besluitvormingsprocessen.

Henk de Koning

Agenda

Masterclass Ontwerpen met Veiligheid

INOSAR organiseert een Masterclass Ontwerpen met Veiligheid op 24 januari 2012 te Delft. Informatie over tijd en kosten zie www.inosar.com/masterclass.

IMPA-IG Risicomanagement lezingen

De data voor de lezingen van de IPMA Interessegroep Risicomanagement 2012 zijn 6 februari, 5 maart, 2 april, 7 mei, 4 juni, 3 september, 1 oktober, 5 november en 3 december. In juli en augustus is er geen bijeenkomst.

ALV NVRB

8 maart 2012, meer informatie volgt.

Universiteitendag

10 april 2012, TU Delft, Delft. Meer informatie volgt.

ESREL 2013

2013, Amsterdam



TNT Post
Port betaald



Indien onbestelbaar retour: Secretariaat NVRB, Botter 1129, 8232 JN Lelystad

ESREL komt eraan!

Elk jaar wordt het ESREL-congres georganiseerd, onder het toezienend oog van de European Safety and Reliability Association (ESRA). Op dit internationale congres presenteren wetenschappers en risicoanalisten de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van risicoanalyse en bedrijfszekerheid. Het ESREL-congres wordt elk jaar in een ander land gehouden. In 2003 was dat voor het laatst in Nederland.

Bij het afgelopen ESREL-congres in Troyes presenteerde Raphaël Steenberg (TNO) met veel enthousiasme een voorstel van TNO, de TUDelft en de **NVRB** om ESREL weer naar Nederland te halen. Ook uit andere landen werden voorstellen gepresenteerd. Maar het ESRA-bestuur koos voor Nederland! ESREL-2013 zal daarom in Amsterdam plaatsvinden.

ESREL komt op een bijzonder moment naar ons land. In 2013 zullen drie internationaal gezaghebbende experts op het gebied van risicoanalyse en bedrijfszekerheid met emeritaat gaan: prof. Ton Vrouwenvelder, prof. Han Vrijling en prof. Ben Ale. Deze **NVRB**-leden en professoren aan de Technische Universiteit Delft hebben een indrukwekkende staat van dienst. Niet voor niets heeft het ESRA-bestuur hun emeritaat laten meewegen bij hun keuze voor Nederland. Raphaël's foto van Doutzen Kroes heeft ze ongetwijfeld het laatste zetje gegeven.

2003, Maastricht, Nederland

2004, Berlijn, Duitsland

2005, Tri City, Polen

2006, Estoril, Portugal

2007, Stavanger, Noorwegen

2008, Valencia, Spanje

2009, Praag, Tsjechië

2010, Rodos, Griekenland

2011, Troyes, Frankrijk

2012, Helsinki, Finland

2013, Amsterdam, Nederland

De komende twee jaar zal er met TNO en de TUDelft gewerkt worden om ESREL-2013 tot een succes te maken. Lijkt het je leuk om mee te werken aan een internationaal congres met honderden deelnemers? Neem dan contact op met het **NVRB**-bestuur voor verdere details.

COLOFON

De **NVRB**-nieuwsbrief is een periodieke uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Risicoanalyse en Bedrijfszekerheid.

Redactie NVRB-nieuwsbrief

Peter Blanker, Ronny van den Heuvel

Bijdragen aan deze uitgave van:

Peter Blanker, Ronny van den Heuvel, Karolina Wojciechowska, Henk de Koning, Erik Pruyt, Johan de Knijff, Robert Boudewijn, Ruben Jongejan.

Redactieadres

Peter Blanker

p/a RWS Dienst Infrastructuur

Postbus 20.000

3502 LA Utrecht

T: 06 - 1516 9411

redactie@nvr.nl

Sluitingsdatum kopij voor de volgende nieuwsbrief:

15 maart 2012.

(c) 2012 NVRB

Alle bijdragen in deze nieuwsbrief zijn geschreven op persoonlijke titel, tenzij anders vermeld. Wilt u (delen van) deze nieuwsbrief gebruiken of heeft u kopij? Neem dan contact op met de redactie en/of bestuur!

Presentaties Lezingenavond

Op dinsdag 29 november 2011 was er een lezingenavond met als onderwerp voedselveiligheid. Op www.nvr.nl zijn de presentaties hiervan te vinden. Let op: alleen toegankelijk voor de leden.